

ХРАМ ХРА

Лист литургијске заједнице
при Храму Светог Саве у Краљеву

Септембар 2026. године
Број 126

Издаје са благословом Његовог Високопреосвештенства
Архиепископа и Митрополита нишког
и администратора Епархије жичке Г. Арсенија

ДЕЦА КАО ПРИВРЕМЕНИ ГОСТИ ИЛИ РОБОВИ РОДИТЕЉА?

Деца су више гости у кући, него њени власници. Према томе, родитељи треба да покушају да буду гостопримљиви домаћини. Нисмо одговорни за наше госте, одговорни смо само за гостопримство које им пружамо. Да ли је ово можда стари опис родитељске улоге? Уколико имамо у виду ситуацију у највећем броју породица, овакав опис може звучати смешно. Међутим, овај баланс може бити утешан. У неким случајевима преузимамо превелику, а у

другим недовољну одговорност за нашу децу. Уколико се ова одговорност подели на одговарајући начин, осетићемо олакшање. Ово, разуме се, важи само у случају када родитељи не идентификују свој живот са животом своје деце, што се дешава не зато што деца осећају потребу за родитељима, већ стога што родитељи имају потребу за децом и не могу живети без њих.

Претпоставимо за тренутак да су деца гости, а ми њихови гостопримљиви домаћини. Мада то мења нашу уобичајену слику о родитељској одговорности, не значи да домаћини немају никакву улогу: они треба успешно да одговоре на потребе оних које угошћавају. Како да то применимо на родитељску улогу? Да ли то значи да су дужни у једном тренутку да пусте своју децу да оду? Наравно да је тешко гледати децу како одлазе, после све љубави и труда који смо уложили да бисмо их подигли. Ипак, уколико стално подсећамо себе да су она наши гости који имају свој пут, који нити знамо, нити можемо наметнути, на добром смо путу да их у одговарајућем тренутку пустимо да оду у миру и са нашим благословом. Добар домаћин треба не само да дочекује госте са поштовањем и да им пружа сву потребну пажњу, већ и да их пушта да оду када за то дође време. Становиште да су деца гости у супротности је са ставом да деца припадају родитељима. Однос између родитеља и деце може лако да се претвори у посесивност. Сви родитељи имају у глави слику каква треба да буду и како треба да се развијају њихова деца и та слика може бити кључни чинилац у њиховом односу према деци. Било које одступање између те слике и детета какво је у стварности, може их разочарати. Било да разочарење изразе директно или на посредан начин, деца га осећају и то чини да се осећају неспособним. Могуће је да управо тај критички став има на уму апостол Павле када пише Колошанима: „Очеви! Не раздражујте деце ваше, да не клону духом“ (Кол 3, 21). Као наши гости, деца ће имати више слободе да буду оно што стварно јесу. Имаће, такође, више простора и за Бога као родитеља. Родитељи лако могу поверовати да Бог види будућност деце онако како је они виде. Али, једно од људских својстава је могућност спознаје разлике између дела и Створитеља и могућност схватања да је Божија мисао нешто друго и више од човекове представе. Да бисмо смањили терет прекобројних обавеза у погледу наше деце, треба да предамо Богу посесивност која може непоправљиво да

инфицира нашу љубав. Тада ћемо бити у стању да видимо нашу децу онакву каква јесу, а да их не поредимо са неким имагинарним узором. Запањујуће је колико тога могу видети родитељи у својој деци уколико их не гледају кроз наочаре унапред извршеног избора. Предајући Богу нашу посесивност, стичемо поверење у нашу децу, и више од тога: стичемо поверење у Његову бригу о нашој деци, иако се то понекад одвија на начин недовољно видљив за нас. Када верујемо у Силу ван наших моћи, тада смо у стању да видимо нашу децу онаквом каква јесу и тада се учвршћује наше поштовање према њима. Све ово, наравно, ништа не значи и не интересује оне незреле родитеље који се према деци односе нарцистички и чија је једина аспирација да задовоље сопствене егоцентричне потребе, често гушећи децу на ужасан и језив начин.

И поред родитељске жеље да сагледају шта је потребно да учине како би побољшали односе са децом, старе плоче се и даље врте, непрестано удаљавајући прижељкиване промене. Неке од ових плоча долазе из доба њиховог сопственог пубертета, с тим што су се сада улоге промениле. Можда си приметио да понекад својој деци понављаш потпуно исте фразе које су обично теби говорили твоји родитељи, без обзира што се нису свиђале ни теби тада, као ни сада твојој деци неке речи и фразе су утиснуте у твом уму и зато се држиш истог сценарија, иако су улоге измењене. Добра страна овог понављања је, прво, што сада имамо више разумевања и симпатија за наше родитеље и, друго, што почињемо да напуштамо надобудно уверење да ћемо ми, за разлику од наших родитеља, бити савршени родитељи нашој деци.

Још једна од „плоча“ које се често понављају везана је за млађу децу која, осим одеће, од старије браће и сестара наслеђују и ехо њихових односа са родитељима. Поређења, којима често прибегавају родитељи у односима са млађом децом, извиру из њихових искустава са старијом децом. Негде у средњем добу, код њих се учвршћују модели односа према деци, било да се надају да ће млађа деца поћи за примером старије, било да живе у страху да она то не учине. У оба случаја, млађа деца осећају да живе у сенци старије браће и сестара. Тешко је појмити стварност онаквом каква јесте. Обично на њу пројектујемо утиске из прошлости, заједно са стрепњама које су за њих везане. Неке од тих пројекција могу бити неопходне за

разумевање онога што нам се дешава, јер би без њих наша животна искуства, уместо извора мудрости, била потпуно бескорисна. Међутим, уколико се пројекције заснивају на нерешеним сукобима, врло је вероватно да ће нас навести на погрешне закључке. Родитељи, дакле, треба флексибилно да тумаче сопствена искуства, одвајајући стварне чињенице од емоцијама оптерећених претензија. Што мање буду оцењивали и, уопште, гледали на децу на произвољан начин, што више напуштају критеријуме савремене цивилизације, све више ће их обузимати осећај сопствене нежности.

*Извор: Филотеј Фарос,
На пола пута - Изазови и перспективе средњег доба*

РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА

Радним даном: Јутарње - 07:30
Вечерње - 18:00 (петком у наставку Акатист Богородици)
Суботом: Света Литургија - 08:00
Вечерње - 18:00
Недељом: Јутарње - 08:00
Света Литургија – 09:00 (и празником са црвеним словом)

hramsvetogsavekraljevo

036 314 033